348 Capabl da labourat un dachen,
Ma choisni me a ello choas
Deva curus abars em lochen. bis.

6.

Eurussoc'h choas m'eus ingano,
P'o guelin o choucié o bara;
neuze pa deuo ar maro
Eus ar vuez-mâ d'am delivra,
Va mignonet am enterro
gant va friéd pe a e chichen,
ha va bugale a ramo
Va zam tregues ha va lochen. fin. bis.
attribué à m. Cléty prêtre.

Coupledou da ajouti d'ar chetu d'ar bajen 83, (1)

110 Mar supposer' ur mach nezeus Doue abet,
Ar bed zo un unvre, d'allpoch eo va speret;
ar bed oll zo un dezert an espouvantapla,
Eclipset eo an natur, ne doun sur a netra.
111 Mes, lavaret eus un Doue, dioustu e velan sclér;
neuset Doue e unan na gavan ar myster;

hac ar-myster-se meurs a zigor d'am ene 349
alc'houe-an oll secrejou ha d'ôr ar virionez.-
112 Sent-Diès eo e gompren, sentreiñ en adoràn,
Evel unan luguernus, d'en siell sellet outàn;
mes var e oll ouvrachou e reneriàu tracet
sgend e berfectionou, e ver q-hac e gachet.
113 An Den'an ignorantà, mar dezàn en anaoet,
Ha rence get studià, a voaléh vo dezàn eaoet
an usach eus ar rêson, d'aoeltagad ene bem,
Al levr a gomzoez Doue a ell an oll darlem.
114 Deus eta, Den incredul, deus d'ar scéal an natur,
pign gaven var ar mene, lennomp get pligeadur;
Al levr bras deus a vez d'ez-mâ, lennomp àue peb corn,-
Ma ne velés faç Doue, e renergi e zorn.
115 Sell goarec ar firmamant, pales ar sclérijen,
Sell un arme a stéred a ruill a huz d'ar benn,
ar silonç melodius deus o hent regulier,
o distanç eus an douar, e sgend hac o nivez.
116 Sell ar bleven spacius ha leun a vajeste
Deus ar môr dicompreuabl, bep daou'zec heur eo tre,

350 A bep daouzec guerleun ar c'hroeadur bremàn
Dioue vecls bemde (souch ervad) adeueda roperiàn
117 Sell ar gouris transparant a ra an dro d'ar mor,
an horizon alaouret a zèr hac a zigor
Dep cil guech dôr ar minter hac timian guesper,
a bemde reiz nor james da eur nemer auzer.
118 Pioue endeus antreprenet ober eur reglamant
gen variant en eur saus, en eun all ger constant;
hac a belec'h eo leunet ar matier precius
Da ober traou ger charmant, ger caer, ger curius,
119 Sell deus an col a pignat a vals celestiel,
an deiz o commanç tarza, ar sclerijen o sevel,
an douar e voguedè perant e doun daren, —
hac an natur o c'hoarzin pa vel e sclerijen.
120 Sell e lagard overvè, e dal o fleminàn,
nac a gloar, nac a splandeur a zo endro dean!
paret evel ur roue, e deblant eo arru
d'ar an oll grouaduriou da ober ar revu.
121 Sav! den mortel, meàn, ha deus da labourat
profit deus va sclêrijen da ober ouvrou mat

351

rac pion a ell asseurès na vezo get anàou
martèze deus da vuez anderez dévejou ? -
22 Me meus guelet er bed-mâ dadued a re da re,
nén dout get ahuallo ath condition equelez -
ar re-de a labourez ; perac na ré-de get ?
me uéas bras bed da oberz ha uénam glémin get.
23 Me ro ar fleur d'àr prajou, hac an déillou d'ar guez,
me a ra d'an had meiiré, d'ar froueg beza dare.
Va gollou a rent frouezies ha jaiis an natur.
Il leoh ma veli ezom ran ives-plijadur
24 Bep mintin e tiguràn, evel ur marchadour,
ar stal vras deus ar bed-mâ, dre da natur a zeprou ;
Choarquemer, me ro gratis ; me sonch beg gaer a vab
an hini ze dreist oun-ma, va aotroa ha va tad.
25 Al loar, bep abardaez, gant e bizadis ar sklaer,
ger caer hac ur berlgen e creiz mil diamant,
a ra ce tt ar vaca an deus labourerien a net
Evit reï plaç d'ar vel eleac ha d'an dranquilite
26 Disquiz, miegi, va miguon, ha yemen da repos,
en Dro da ty me viello breman e padan noz,

252 Ha mar rengil dra chanch interroupi da hun,
ha mont en heut adare, ne ret dagoumpagnun
127 An eol a renq e-mean sqeuda epad an de,
troubli na da zaoulagad, mar selles outàn re;
lles, ne zo graciusoc'h, mar gra dit plijadur,
eo'h elles hep accidant contempli sa figur.
128 Ha selèrijen zo commod, na nemes avé ebet
Evit guelet hiquerni entre dirn arsterie,
selec ar preon goulaouyer elezàu dasgeudi,
Divoal evel a ràu ne da guncev jalousi.
129 An arboaal zo soucillet e pêvar c'hornan èr,
Evel goulaou alumet, pave abrant ande,
Da zisqeus dar merdead croagjou ar môr doa,
ma ello mont hep danjer de zestination.
130 Vravisset en eu gavian ovelet moussamant
hac eqilibr ar steredebars ar firmamant.
abaoue ma zint crouet, hep cessi ur momet,
Gebunan a ra ar c'hro hadre ar memes hent.
131 Ma teuffent den eu Stolbhadou marvets
ma vaugf ur reds memes ande da c'haulaou,

pebes tuebuilt en natur! pebes confusion! 343
ar bed oll en eur gafe sezalbrasspouron.
32 Mes va sperd ze brouillet hadegouvertet c'hoaz
c'hoan a ràn cazi battet, padeaàn da gompren
ar neul, ar vrasteseuoàmdreus an eol hac al loar,
hac e peltre distanç e maint diaouzaudanas
33 ar vianna Steredeu (abeaneo e gweleb)
a genter zo bivach guech brasocheguet ar bed,
Soajet ar broportion peguen bras è re all,
hac etoueg an oll astrou, an eol ispicial.
34 Un ten canon a vrae tri-uguent leo bephuer,
hac a gaste ordinal gant ar meme audeur,
a ve ... oas d'han nebeutta penzec vloas o gerzet
gent kaout ar Stereden a zonessa d'ar bed.
35 Estonet oun, va mignon; mes, malavar fete d'it
Dreist d'ar Stered a veles eus un nombr infinit
a re all, bras pe vrasoc'h, hac a il var eben,
gen kuel, qeit diaouzomp, denna ell e gumpren.
36 Oh! pebes immansite na pebes fruellet!
pegues frang! pegues ledan eo regionou ann Stered!

354 pebes ar goncepçoû, na pebes euz gallout
a Doue cavout ... hini a rêsoun traou de tout !

135 Ur miracl cuntinuel eo gueletañ bed-mañ (1)
O chom ene bes picol hep crevi na fraella
hac èn formet gouscoude a bévan clamant,
a ra an éil d'éguile brezel incessamment.

136 Ruilla a ra an astrou hep coeza deus an èe (2)
ar môr gant a re rourzi a chom ene voale.
an douar ferm a rol dan avel o ch'oaza,
hac an tan coaclet dre oll a chom hep flamma.

137 Setu re un dorn invisibl hep monerit o terhel,
peb hini deus ar re-mañ en e blaç naturel,
hac un dorn oll-galloudus, rac hini nè na ra
nac effort na resistanç d'aesa ha stouemoa.

138 Mes meur deus ar formamant traou extraordinal,
me rayo dit izelloch guelet marvaillou all:
arrêt eta da selaou var ar grouadurien
a chom gones assamblas

139 Sell noc a variete a vout hac a strudur

---

(1)(2) Andaou goucoplet-mañ a zo er bajen 88 ania araue,
er choupled-se 133 hag 133 repetet

355

a harn, a vlech, a jargon, a liou hac a figur.
an douar zo goloet hep count nac hep niver;
Darn dindan, darn var ç'horre, darn en daou danvezar.
140 Labourat am be discouezet var guement zo crouet,
a bourmen diouz an cél penn d'eguile deus an bed,
with rei did da entent ar vertuz, an natur
a guement utilité en deus pep crouadur.
141 Mes piou an ingenier hac ar spert subtil
an dorn experimentet hac ar sculpter habil
en deus crouet an traou-se? rac hep mar e teu
impossubl eo dê bea en em crouet o-unan.
142 Nenat da gorf hep muioc'h ne poa deus da bérdou,
hadaperishen e-unan n'en devoa e ve gou
Digoret o zud dioc'h, a dal an den ozeta
a voe er gummançamant crouet eus a netra,
143 Ior, Doue e-unan a ro deomp ar vue;
hac a accord assambles ar c'horf gant an ene,
e dema, pa blich gantàn e ro deus anneant,
hac ano e retorno a dare pa gummand.
144 Mes ar C'hristenen, meurvat, a bedéh eo an dent?

Deport aze, igeorant, consider un ne leal
Deus an oll guirionnou, hounnâ eo ar sourcen
Crouer an oll na elfe beza crouet gant Doue.

145 Evit entent genent-mâ, dre ur barabolen,
Deus an êe betèn doùar supposomp ur chaden
Eus ar Soutou maill hor maill betèr maill huella,
mes lavaret din, ar maill-se, piou a zalc'hanzo a?

146 Ar chaden eo an natur, hac ar maillou peb rac
a bini lignez haligue betec nepp hor c'hrouas,
an orgouel huella eo ar C'hroueur a fin
a zo hepp commancamant evel ma vo hepp fin.

147 E-anan indepandant, ar retz a dindamna,
nemet dre e asistanç, allas! ne dint netra.
Gant ur guer deus e c'henou e formas ar bed oll.
mar car dre ur c'hoezaden en e gasso da goll.

149 Mes ne c'heus ket nepp rêvou da veza incredul
nemet depitt evelet; evit un den ridicul;
rac nac oudravoe ar bed-mâ, pere meuler gant
tavou naturel gouscoud e ha guirionen ~~affet~~

150 Doue dre oll zo preiatt, mes ne ocupp nepp plaç,

vroc andret particulier: nebed néa deus anabrao, 357
na lédan avoalc'h anemes evit e gompreni,
ne ouffe get daoulagad eta e gontempli.
153 ar rêrou a zo fieraéh eguet lagad an den,
Or, ar rêrou dioûzit a êruevanpaz e fiu:
un Doue zo: ador-àn, pa ne vehe ela baou;
Cess da veza incredul, rent gloar d'an oberoû!
154 Au eit De Doue e guide, an eil nosvez d'eben
a aunouç obeissanç, an oll grouadurieu
peb hini en e langach a rea e veulendi;
pebez bez! nén dianze v neuvet an doun ispi

Dixit insipiens in corde suo, non est Deus. Ps. 52.

Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil quod factum est. Joan. 1.

nota. Ar c'hoapledou-mâ a zeus bet digant an aotro Durand, kelegi e Placaret, ar 30 eus a viz Gerzu 1830, da c'heur merc'h Palorgat en o rang, mar imprimet a nevez reflexion an aotrou Lavo, ou Jovros. (Guelet paigen 59 deuses al levr-mâ.

A. Lédan